

פתיחה

אנו חיים בדור רב תהפוכות, רווי חידושים המשנים כל העת את צורת החיים. הללו משדרגים את איכות חיינו ומגדילים את כוח השפעתנו, אך מאידך גם מולידים אתגרים חדשים בתחומי הנפש והרוח.

זכה דורנו למנהיג דגול, כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש. מעבר לגאונותו האדירה בתורה, דביקותו במצוות ומעשיו שחבקו עולם ומלואו, היה גם רועה מסור ונאמן. הרבי התמסר להדריך את כלל ישראל וגם כל אדם מישראל בפרט והאיר את דרכיהם בחיים.

במאמרו הראשון - שציין את 'קבלת הנשיאות' שלו - פרס הרבי מליובאוויטש את משנת דורנו. לצד הצבת היעד הגדול של הדור - הבאת הגאולה לעולם - שרטט הרבי גם את הדרכים להשגת היעדים הקטנים שבדרך. בתוך הדברים שילב הרבי הוראות ודגשים המיוחדים לתקופתנו.

במסגרת זו הבאנו את סדר המאמר ערוך בלשון פשוטה, גם למי שאינו רגיל בסגנון מאמרי החסידות. נעשה מאמץ להנגשת כולו - גם נושאי הקבלה שבו - לכלל הקוראים, במידת האפשר. בין קטעי המאמר שולבו הדרכות שונות של הרבי ופעולות שיזום לאורך השנים, כדי להמחיש הלכה למעשה את העקרונות שבמאמר. ראוי להבהיר כתיבת המאמר היא על דעת העורך ולפי הבנתו בלבד, ולהבנה מלאה חשוב להסתכל במקור הדברים.

מאמר "באתי לגני" הוא מאמר חובה לכל בן דורנו. בו יגלה את הזכות הגדולה לחיות בדורנו; יבין את הייעוד המופלא של הדור; יכיר את הכוחות ואת הדרכים המיוחדים להצלחה בדורנו. על ידם זוכים לחיים מאושרים וגם להשלמת ייעוד הדור - הורדת עיקר השכינה לעולם.

© כל הזכויות שמורות למו"ל

"טעם ודעת"

הפעמון 05 כפר בילו

כתיבה ועריכה: הרב נחום רבינוביץ

עימוד ועיצוב: [סקריאייטיב מיזם](#)

עוד בסדרת "מאמר מבואר":

התפילין של רבון העולמים - מאמר לבר-מצוה

לכה דודי - מאמר לחתונה

להערות ולהזמנות: nachumrabi1@gmail.com

הקדמה

מאמר 'קבלת הנשיאות'

ליל י' שבט תשי"א (1951). בחדר המזכירות של מרכז חב"ד 770 איסטערן פארקוויי מצלצל הטלפון שוב ושוב. החסיד ר' משה גרונו, שישב שם, הרים את השפופרת. על הקו היה רבי מנחם מענדל שניאורסון, חתנו של האדמו"ר רבי יוסף יצחק, הרי"צ מליובאוויטש, שהסתלק שנה קודם לכן. הוא ביקש מר' משה שיסור לביתו. בבואו לבית ברחוב ניו יורק פינת פרזידנט סיפר לו רבי מנחם מענדל שיש יהודי חולה, אותו הוא מעוניין לבקר בבית הרפואה, אך הוא צריך עזרה בהשגת מספר הטלפון של רופאו. נרתם ר' משה בחפץ לב למשימה ובינתיים צדו עיניו מחזה מדהים: עשרות ספרי חסידות פתוחים על השולחן. ניכר כי רבי מנחם מענדל עסוק כעת בהכנת סוגיה עמוקה ביותר. דקות לאחר מכן עזב רבי מנחם מענדל את כל עיסוקיו ונסע לבקר את החולה בבית הרפואה...

שנים יחלפו עד אשר ר' משה יפתח את סגור ליבו ויספר את המחזה שראו עיניו. יתברר אז כי ר' משה חזה בהכנת המאמר ההיסטורי של 'קבלת הנשיאות'. עשרות הספרים הפתוחים היו עדות לעבודה האדירה של הכנת המאמר. מאמר החוקר בסודות הקבלה והחסידות, משלב בגאונות מאמרים שונים מכל ששת אדמו"רי חב"ד הקודמים ומעלה מתוכם מסרים פרקטיים לדור הצעיר.

אולם העובדה המדהימה שתוך כדי הכנת המאמר ההיסטורי, עצר רבי מנחם מענדל את עיונו והלך לבקר חולה - אומרת הכל. היא מקפלת בתוכה את עומק החזון ולא פחות מכך את האמת הפנימית של בעליו.

תוכן עניינים

הקדמה - מאמר 'קבלת הנשיאות'.....	עמוד 5
פרק א - אור השכינה.....	עמוד 13
פרק ב - מעלת העולם הזה.....	עמוד 19
פרק ג - חביבות הדור השביעי.....	עמוד 23
פרק ד - תכלית הבריאה.....	עמוד 29
פרק ה - דירה להשם.....	עמוד 33
פרק ו - אהבת ישראל.....	עמוד 38
פרק ז - הרבי אתנו.....	עמוד 45
פרק ח - תפקיד הדור.....	עמוד 51
פרק ט - הנה זה בא!.....	עמוד 55

אהבת ישראל

העבודה הנדרשת בדורנו היא 'שטות של קדושה'. דוגמאות וסיפורים מכל אדמו"רי חב"ד בנושא מסירות הנפש על אהבת ישראל

הדרך להבאת השראת השכינה היא בעיקר על ידי עבודה הנעלית מההיגיון. רואים זאת במשכן, מקום השראתה העיקרית של השכינה, שנבנה מ'עצי שיטים'. מבאר זאת אדמו"ר הרי"צ במאמרו: 'שיטה' מלשון 'שטות'. 'שטות' היא הטיה מדרכי ההיגיון, הדרך האמצעית. ובניית המשכן מ'עצי שיטים' מסמלת את הפיכת ה"שטות של הלעומת זה" ל"שטות של קדושה".

'שטות' של קדושה

הסברת הדבר: הנפש הבהמית משכנעת את האדם לחרוג מן ההיגיון. שהרי ההיגיון הישר אומר שעל האדם לעשות את רצון בוראו ולא להתנתק ממקור חיותו. הוי אומר שההיסחפות אחר הנפש הבהמית היא בבחינת 'שטות'. הפיכת הנפש הבהמית לקדושה היא על ידי השימוש במקור עוצמתה החרוג מן ההיגיון, לעניינים של קדושה. כלומר, לימוד תורה ועשיית מצוות בהתלהבות ובמסירות החרוג ועולה מעבר להיגיון הסטנדרטי.

כך אמרו חז"ל על הצדיק רב שמואל בר רב יצחק שהיה זורק שלשה בדי הדס ורוקד לפני הכלה, כדי לשמח את החתן והכלה. כאשר נפטר, עמוד של אש בצורת הדס ליווה את ארונו. אז אמרו: "אהני ליה שטותיה לסבא". ה'שטות' של רב שמואל הואיל לו לאחר פטירתו. זוהי דוגמה של הנהגה של 'שטות'. כלומר, הנהגה בלתי רגילה החרוג מן ההיגיון הרגיל, אך לצורך מצווה. זוהי "שטות של קדושה". הנהגה כזאת מביאה השראת השכינה.

‘מסירות הנפש’ של הרבנים

העבודה של “שטות של קדושה” היא מיסודותיה של החסידות. אם אדמו"רי החסידות ביקשו זאת מהחסידים מובן שהם עצמם גם נהגו באופן כזה. בדוגמת הנאמר לגבי הקב"ה “מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל”, מדייקים חז"ל שהציוויים שאלוקים מוסר לנו הם “חוקיו ומשפטיו”, כלומר אלו חוקים ומשפטים בהם נוהג הקב"ה עצמו - “כל מה שהוא עושה - אומר לישראל לעשות”. כיון ש“צדיקים דומים לבוראם”, מובן גם שאם אדמו"רי חב"ד ציוו את המקושרים והשייכים אליהם לנהוג באופן כזה, בוודאי גם הם עצמם נהגו כך.

כעת יציין הרבי סיפורים על כל אחד ואחד מאדמו"רי חב"ד, בהם רואים הנהגה באופן של “שטות של קדושה”. הרבי מציין, שעצם העובדה שהרביים גילו וסיפרו על הנהגות אלו, היא כדי שיהיה לחסידים יותר קל לנהוג כך בעצמם, כאשר הם רואים ושומעים דוגמאות של עבודה כזו.

הרבי בוחר לספר על הנהגה של “שטות של קדושה” בנושא “אהבת ישראל” מכל אחד מאדמו"רי חב"ד.

אדמו"ר הזקן

הכנת מרק לילודת

פעם הפסיק אדמו"ר הזקן באמצע תפילתו, והלך וקצץ עצים, בישראל מרק והאכיל בעצמו יולדת מפני שלא היו אנשים בביתה.

סיפור זה מבטא מסירות נפש.

תפילתו של אדמו"ר הזקן הייתה נעלית וגבוהה מאוד, ובכל זאת עזב אותה כדי להתמסר לסייע לילודת. גם אופן הסיוע היה בהתמסרות רבה לכל הפרטים, החל מחטיבת העצים, בישול מרק וסיוע פיזי לילודת. על פי היגיון יכול היה אדמו"ר

הזקן לבקש זאת ממשיהו אחר או לתת לה אוכל קר שגם יחיה את נפשה. פעולתו הייתה בבחינת ‘מסירות נפש’ החורגת מן ההיגיון לצורך אהבת ישראל.

ארגון ‘שפרה ופועה’

בעיצומו של יום הכיפורים תשל"ז (1977) פנה הרבי באמצעות מזכירו הרב חדקוב, ליושב ראש ועד כפר חב"ד, הרב שלמה מיידנצ'יק. הרבי הורה לו לייסד ארגון חדש בכפר חב"ד בשם “שפרה ופועה”. תפקיד הארגון שייקרא על שמותם של המיילדות העבריות במצרים, יהיה לעזור ליולדות. הדבר הזכיר את הסיפור המובא במאמר על דאגתו של האדמו"ר הזקן ליולדת בעיצומו של יום הכיפורים.

מאז הקמת ארגון זה, בהוראתו הישירה של הרבי, נוסדו מאות סניפים של ‘שפרה ופועה’ בכל רחבי העולם. הללו מסייעים ליולדות ולבני משפחותיהם, ובכך גם מעודדים את הילודה היהודית ברחבי העולם.

פעילות רבות נוספות יסד הרבי לעזר וסיוע ליהודים במצבים שונים. ביניהם: ביקורים בבתי רפואה לעידוד החולים, סיוע ותמיכה באלמנות ויתומי המלחמות בארץ הקודש, סיוע ותמיכה לאסירים יהודיים ברחבי העולם. כמו כן הקים הרבי רשת עולמית של כוללי לימוד ‘תפארת זקנים’ ו‘חכמות נשים’. הם משמשים מקום מפגש ללימוד תורה ומוקד של עזרה נפשית ליהודים מבוגרים.

אדמו"ר האמצעי

סבל בגופו בגלל מצב החסיד

אחד האברכים נכנס אליו ליחידות והתאונן על מצבו הרוחני הירוד, ועל כך שנכשל בעניינים רוחניים. הפשיל האדמו"ר האמצעי שרוולו וגילה את זרועו, ואמר לו: “הלא תראה שצפד עורי על עצמי”, כלומר אני סובל ייסורים בגופי, וכל זה בגלל החטאים שלך.

אנו רואים את גודל ההתקשרות של האדמו"ר האמצעי עם חסידיו. הרבי עצמו היה אדם קדוש ומרומם, ובכל זאת בגלל התקשרותו והתמסרותו לחסידיו, גם אותם חסידים שהיו במצב רוחני ירוד, מצבם הרוחני נגע לליבו עד כדי כך שפעל עליו חלישות הבריאות.

אדמו"ר המהר"ש

נסיעה עבור הצלת נפש

פעם נסע במיוחד מקוהרארט לפאריז, נסע למלון מסוים, שכר שם חדר ונפגש עם יהודי אחד שישב ושתה יין ושיחק בקלפים עם הגויים המקומיים. אמר לו הרבי המהר"ש: "אברך, יין נסך מטמם את המוח ואת הלב, הִיָּה יהודי!". הרבי חזר לחדרו. הלך אותו יהודי, חיפש את הרבי ומצאו, שוחח עמו עד שלבסוף חזר בתשובה ויצאה ממנו משפחת יראים וחרדים לדבר ה'.

זמנו של הרבי המהר"ש היה יקר מאוד, עד שגם את דברי החסידות שלו אמר בקיצור. בזמנים מסוימים היה מתפלל מוקדם לצורכי עיסוקיו הרבים. בכל זאת נסע נסיעה רחוקה ושהה שם משך זמן, עבור הצלה רוחנית של אדם אחד.

אדמו"ר הרש"ב

ערכות אישית לביטול הגזרה

עזרה ליהודי בקצה העולם

"תיסע לעיר רחוקה, תפגוש שם יהודי ותביא לו חבילת מצות". הוראות מעין אלו קיבלו מזכירי הרבי ושליחיו פעמים רבות. הרבי לא חסך כל מאמץ כאשר היה מדובר אודות עזרה גשמית או רוחנית, אפילו עבור יהודי בודד בקצה העולם.

אכפתיות זו העביר הרבי לכלל ישראל, באמצעות חסידיו ושליחיו. גם כיום שליחי חב"ד בכל רחבי העולם מקריבים את חייהם, עבור עזרה גשמית או רוחנית ליהודים, גם כאלו הנמצאים במרחק שעות נסיעה ממקום מגוריהם.

ההתמסרות לעזור לאדם בודד מישראל, שאפילו אין מכירים אותו, היא עבודה 'מעל להיגיון'. זו העבודה הנדרשת בדורנו כדי להביא את אור הגאולה לעולם.

בתחילת נשיאותו נגזרה גזירה חדשה, והיה צורך לנסוע לעיר מוסקבה כדי לבטל את הגזירה. אחיו הגדול של הרבי, רבי זלמן אהרון (הרז"א), שהיה מלומד בשפות והיה בקיא היטב בשפה הרוסית, ניסה להניא את הרבי מהנסיעה באמרו: "זמנך יקר ואינך בקיא בשפת המדינה כמוני... וגם עליך לחפש שם קשרים לצורך ביטול הגזירה. אסע אני במקומך". אך הרבי לא נענה להפצרותיו, נסע בעצמו

שוב אנו רואים התמסרות על הגיונית, הקרבה בריאותית, עבור הזולת. ועוד עבור אדם כזה במצב רוחני ירוד, שרחוק מערכו של הרבי לגמרי. זוהי דוגמה נוספת להנהגה בדרך "שטות של קדושה", למעלה מן ההיגיון.

אדמו"ר ה'צמח צדק'

הקרבה עבור נתינת הלוואה

אדם פשוט הגיע לעיירה ליובאוויטש לצורך השוק אך לא היה בידיו פרוטה כדי לסחור. הוא פנה אל אדמו"ר הצמח צדק בבקשת הלוואה של מספר

זהובים. הרבי שהיה לפני התפילה אמר לו שיבוא אליו לאחר התפילה. בעת עמדו להתפלל תפס אדמו"ר הצמח צדק שאותו אדם מתעכב כעת למשך זמן ואינו יכול להתחיל לסחור כיון שעדיין לא נתן לו את ההלוואה. עזב הרבי את בית הכנסת, רץ בשוק לחפש את אותו אדם ונתן לו את ההלוואה תוך התנצלות. לאחר מכן נגלה אליו סבו, אדמו"ר הזקן, מעולם העליון כשהוא בפנים מאירות ופתר לו ספקות רבות שהיו לו.

סיפור זה גם ממחיש את מסירות הנפש עבור אהבת ישראל. הרבי עזב את ענייני תפילתו ועבודתו בקודש, התרוצץ בשוק, כדי להקדים נתינת הלוואה ליהודי פשוט, שאינו בערכו כלל, אף שיכול היה להמתין מעט ולתתם לו אחר התפילה.

'חלוקת הדולרים'

החל משנת תשמ"ו (1986) הרחיב הרבי את התודעה העולמית למצוות הצדקה. מדי יום ראשון היה הרבי עומד על רגליו ומחלק 'דולר' לצדקה לכל מי שבא להתברך מפיו. נתינת הדולרים הייתה כ"שליחות מצוה", שהמקבל ייתן את הדולר או חילופו לצדקה.

בכל הזדמנות הרבי היה מעורר על חשיבות נתינת הצדקה, על הצבת קופת צדקה בכל בית, בכל חדר ובכל משרד. וכן על נתינה יום יומית של מטבע, אפילו קטנה לצדקה.

"גדולה צדקה שמקרב את הגאולה". נתינת מטבע גשמי לצדקה - מרוממת אותו ואת כל העמל שהושקע בו - לקדושה. זו תמצית משימת הדור, 'הורדת' השכינה לארץ הגשמית.

למוסקבה והצליח לבטל את הגזירה.

רואים אנו גם בסיפור זה את 'מסירות הנפש' עבור אהבת ישראל. על פי טעם והיגיון היה על הרבי להסכים להצעתו ההגיונית של אחיו, וכך גם לחסוך בזמן יקר ובמאמצים רבים. אמנם התמסרותו של הרבי עבור עם ישראל הייתה מעל לטעם ודעת, מעבר לכל שיקול.

דאגה לכלל ישראל

בעיצומן של התוועדויות שבת קודש, בין דברי תורה עמוקים וניגוני שבת, הרבי מליובאוויטש מחליף את טון הדיבור. כאב גדול ממלא את חלל בית המדרש. הרבי מדבר על מצב עם ישראל בארץ הקודש. מעורר על הסכנות שבוויתור על חלקי הארץ לאיבי ישראל, או מדבר על הסכנה הרוחנית שבהתבוללות, בהעדר חקיקה המגדירה ש"מיהו יהודי" נקבע רק לפי ההלכה.

הרבי, שנזהר מאוד מכל נגיעה פוליטית, כדי להימנע מכל פילוג ומחלוקת, לא עושה כל חשבון כאשר הוא רואה את הסכנה לכלל ישראל. במשך שנים רבות הוא מתריע ואינו מרפה. משיג מידע, טווה קשרים, משוחח עם אישים מרכזיים ושולח מכתבים לבעלי השפעה. הכל כדי להנחיל עמדה תקיפה ובלתי מתפשרת בשמירה על גבולותיה של הרוחניים והגשמיים של הארץ.